

Warszawa, dnia 9 stycznia 2017 r.

Poz. 52

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾**

z dnia 4 stycznia 2017 r.

w sprawie stażu adaptacyjnego oraz testu umiejętności w toku postępowania o uznanie kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu nauczyciela²⁾

Na podstawie art. 22 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 65) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki, sposób i tryb odbywania stażu adaptacyjnego, sposób i tryb wykonywania nadzoru nad jego odbywaniem oraz oceny nabytych w jego trakcie umiejętności, sposób ustalania kosztów odbywania stażu adaptacyjnego oraz tryb pobierania i zwrotu opłaty za jego odbywanie,
- 2) warunki, sposób i tryb przeprowadzania testu umiejętności oraz oceny posiadanych przez wnioskodawcę umiejętności, sposób ustalania kosztów przeprowadzania testu umiejętności oraz tryb pobierania i zwrotu opłaty za jego przeprowadzenie

– w toku postępowania w sprawie uznania nabytych w innych niż Rzeczpospolita Polska państwach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) jednostka – przedszkole, szkołę lub placówkę, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985 i 2169), w których może być odbywany staż adaptacyjny;
- 2) jednostka przeprowadzająca test umiejętności – publiczną placówkę doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym;
- 3) organ prowadzący postępowanie – ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 4) umowa – umowę o pracę lub umowę cywilnoprawną zawartą na okres odbywania stażu adaptacyjnego z wnioskodawcą, o których mowa w art. 5 pkt 13 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, zwanej dalej „ustawą”.

---

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 1903).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, str. 22, Dz. Urz. UE C 3 z 06.01.2006, str. 12, Dz. Urz. UE L 363 z 20.12.2006, str. 141, Dz. Urz. UE C 165 z 19.07.2007, str. 13 i 18, Dz. Urz. UE L 271 z 16.10.2007, str. 18, Dz. Urz. UE L 320 z 06.12.2007, str. 3, Dz. Urz. UE L 93 z 04.04.2008, str. 28, Dz. Urz. UE L 205 z 01.08.2008, str. 10, Dz. Urz. UE L 311 z 21.11.2008, str. 1, Dz. Urz. UE L 93 z 07.04.2009, str. 11, Dz. Urz. UE L 59 z 04.03.2011, str. 4, Dz. Urz. UE L 112 z 24.04.2012, str. 21, Dz. Urz. UE L 180 z 12.07.2012, str. 9, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 368, Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 132, Dz. Urz. UE L 305 z 24.10.2014, str. 115, Dz. Urz. UE L 177 z 08.07.2015, str. 60 oraz Dz. Urz. UE L 134 z 24.05.2016, str. 135).

§ 3. Organ prowadzący postępowanie doręcza jednostce, w której ma być odbywany staż adaptacyjny, albo jednostce przeprowadzającej test umiejętności postanowienie, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, wraz z kopią dokumentacji zawierającej informację o posiadanych kwalifikacjach, w tym o wykształceniu i doświadczeniu zawodowym wnioskodawcy. Postanowienie wraz z kopią dokumentacji mogą być doręczone w postaci elektronicznej. Kopia postanowienia wydanego w formie pisemnej, wraz z kopią dokumentacji, może być doręczona za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

§ 4. 1. Staż adaptacyjny odbywa się w jednostce wskazanej przez organ prowadzący postępowanie po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty i organu prowadzącego jednostkę.

2. Wnioskodawca może wskazać jednostkę, która gotowa jest zawrzeć z nim umowę w celu odbycia stażu adaptacyjnego.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, wnioskodawca przekazuje organowi prowadzącemu postępowanie zobowiązanie jednostki do zawarcia z wnioskodawcą umowy.

4. W zobowiązaniu, o którym mowa w ust. 3, jednostka określa:

- 1) imię (imiona) i nazwisko wnioskodawcy;
- 2) rodzaj umowy w celu odbycia stażu adaptacyjnego;
- 3) termin zawarcia umowy i okres trwania umowy;
- 4) zakres obowiązków, jakie powierzy wnioskodawcy;
- 5) przewidywane koszty odbywania przez wnioskodawcę stażu adaptacyjnego.

5. Okres, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, nie może być krótszy niż czas trwania stażu adaptacyjnego określony w postanowieniu, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy.

6. Kopia zobowiązania wydanego w formie pisemnej może być przekazana za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

§ 5. 1. Dyrektor jednostki ustala program stażu adaptacyjnego przygotowującego do nauczania przedmiotu lub przedmiotów albo prowadzenia zajęć w zakresie, w jakim o uznanie kwalifikacji występuje wnioskodawca, po przeprowadzeniu analizy kwalifikacji wnioskodawcy, zakresu wykonywanego zawodu w państwie wnioskodawcy, z uwzględnieniem zakresu wiedzy, jaki jest niezbędny dla spełnienia wymagań kwalifikacyjnych, określonych dla nauczyciela danego przedmiotu nauczania lub rodzaju prowadzonych zajęć.

2. Przy ustalaniu programu stażu adaptacyjnego bierze się pod uwagę:

- 1) dotychczasowe doświadczenie zawodowe wnioskodawcy i wymagania stawiane nauczycielom w zakresie, w jakim prowadzone jest postępowanie;
- 2) przygotowanie metodyczne do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć;
- 3) potrzeby poznania organizacji, zadań i zasad funkcjonowania danej jednostki, w zakresie, w jakim prowadzone jest postępowanie;
- 4) potrzeby uczestniczenia przez wnioskodawcę w działalności statutowej i w pracach organizacyjnych danej jednostki.

3. Program stażu adaptacyjnego uwzględnia:

- 1) uczestnictwo w charakterze obserwatora w odpowiednich zajęciach prowadzonych w jednostce, w której staż adaptacyjny jest odbywany, przez opiekuna stażu adaptacyjnego lub innych nauczycieli, w wymiarze co najmniej 3 godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych w miesiącu;
- 2) prowadzenie zajęć w obecności opiekuna stażu adaptacyjnego lub dyrektora jednostki, w której staż adaptacyjny jest odbywany, w wymiarze co najmniej 3 godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych w miesiącu, i omawianie tych zajęć z nauczycielem, w którego obecności się odbywały;
- 3) opracowywanie scenariuszy zajęć i samodzielne prowadzenie zajęć;
- 4) uczestnictwo w innej działalności określonej w statucie jednostki i w pracach organizacyjnych jednostki.

§ 6. 1. Staż adaptacyjny jest odbywany zgodnie z programem stażu adaptacyjnego, o którym mowa w § 5 ust. 1, pod nadzorem opiekuna stażu adaptacyjnego, którym może być nauczyciel posiadający kwalifikacje do nauczania danego przedmiotu lub prowadzenia danego rodzaju zajęć w zakresie, w jakim o uznanie kwalifikacji występuje wnioskodawca, oraz posiadający stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego.

2. W przypadku gdy w jednostce nie jest zatrudniony nauczyciel dyplomowany posiadający kwalifikacje do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć w zakresie, w jakim o uznanie kwalifikacji występuje wnioskodawca, opiekunem stażu adaptacyjnego może zostać nauczyciel mianowany posiadający kwalifikacje w zakresie, w jakim o uznanie kwalifikacji występuje wnioskodawca.

3. Opiekuna stażu adaptacyjnego wyznacza na okres całego stażu adaptacyjnego dyrektor jednostki.

4. Zmiana opiekuna stażu adaptacyjnego może nastąpić z powodu:

- 1) braku możliwości dalszego wykonywania nadzoru;
- 2) umotywowanego wniosku wnioskodawcy złożonego nie później niż na 3 miesiące przed zakończeniem stażu adaptacyjnego;
- 3) umotywowanej prośby opiekuna stażu adaptacyjnego złożonej nie później niż na 3 miesiące przed zakończeniem stażu adaptacyjnego.

§ 7. Staż adaptacyjny rozpoczyna się w terminie uzgodnionym przez wnioskodawcę z jednostką.

§ 8. 1. Prawidłowy przebieg stażu adaptacyjnego zapewnia dyrektor jednostki.

2. Opiekun stażu adaptacyjnego raz w miesiącu informuje dyrektora jednostki o realizacji przez wnioskodawcę zadań wynikających z programu stażu adaptacyjnego.

3. W każdym czasie organ prowadzący postępowanie może kontrolować prawidłowość przebiegu stażu adaptacyjnego.

§ 9. W przypadku przerwy w odbywaniu stażu adaptacyjnego spowodowanej chorobą lub inną usprawiedliwioną nieobecnością w jednostce, na wniosek zainteresowanego, organ prowadzący postępowanie może przedłużyć staż adaptacyjny na czas określony, nieprzekraczający, łącznie z odbytym już stażem adaptacyjnym, 3 lat.

§ 10. 1. Oceny nabytych w trakcie stażu adaptacyjnego umiejętności dokonuje organ prowadzący postępowanie na podstawie opinii sporządzonej wspólnie przez dyrektora jednostki oraz opiekuna stażu adaptacyjnego w terminie 14 dni od dnia zakończenia tego stażu.

2. W opinii, o której mowa w ust. 1, dyrektor jednostki oraz opiekun stażu adaptacyjnego uwzględniają stan przygotowania wnioskodawcy do wykonywania zawodu oraz poprawność merytoryczną i metodyczną prowadzonych zajęć, a także:

- 1) uczestnictwo w innej działalności określonej w statucie jednostki i w pracach organizacyjnych jednostki;
- 2) przestrzeganie porządku pracy ustalonego w jednostce.

3. Sporządzając opinię, o której mowa w ust. 1, dyrektor jednostki może zasięgnąć także opinii rady pedagogicznej, rady szkoły lub placówki, rady rodziców lub samorządu uczniowskiego.

4. Opinia, o której mowa w ust. 1, zawiera wnioski dyrektora jednostki i opiekuna stażu adaptacyjnego dotyczące przygotowania wnioskodawcy do samodzielnego wykonywania zawodu wraz z uzasadnieniem.

5. Opinia, o której mowa w ust. 1, jest potwierdzana podpisami dyrektora jednostki i opiekuna stażu adaptacyjnego.

§ 11. Opinię, o której mowa w § 10 ust. 1, dyrektor jednostki przekazuje wnioskodawcy oraz organowi prowadzącemu postępowanie w terminie 3 dni od dnia jej podpisania przez dyrektora jednostki i opiekuna stażu adaptacyjnego.

§ 12. 1. Jeżeli ocena umiejętności nabytych w trakcie stażu adaptacyjnego jest negatywna, wnioskodawca, w terminie 14 dni od dnia otrzymania oceny, może wystąpić do organu prowadzącego postępowanie z wnioskiem o ponowne odbycie stażu adaptacyjnego.

2. Do ponownego odbycia stażu adaptacyjnego przepisy § 4–11 i § 23 stosuje się odpowiednio.

§ 13. 1. Organ prowadzący postępowanie wyznacza termin przeprowadzenia testu umiejętności.

2. Wnioskodawca może wystąpić z wnioskiem o wyznaczenie terminu testu umiejętności przypadającego później niż w terminie wyznaczonym przez organ prowadzący postępowanie, z tym że nie później niż w terminie, o którym mowa w art. 20 ust. 5 ustawy.

§ 14. 1. Test umiejętności jest przeprowadzany przez jednostkę przeprowadzającą test umiejętności.

2. Test umiejętności opracowuje jednostka przeprowadzająca ten test indywidualnie dla każdego wnioskodawcy w oparciu o zakres testu umiejętności wskazany w postanowieniu, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy.

§ 15. 1. Test umiejętności przeprowadza się w formie pisemnej.

2. Ze względu na stan zdrowia wnioskodawcy test umiejętności można przeprowadzić w formie odpowiedniej do jego stanu zdrowia, co odnotowuje się na arkuszu tego testu.

§ 16. Arkusze testu umiejętności są przygotowywane i przechowywane w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie przed rozpoczęciem tego testu.

§ 17. 1. Test umiejętności składa się z nie więcej niż 100 zagadnień lub pytań, w tym nie więcej niż 10% stanowią zagadnienia lub pytania o charakterze opisowym. Każde z zagadnień lub pytań niemających charakteru opisowego zawiera nie mniej niż 3 możliwości odpowiedzi.

2. Co najmniej 90% zagadnień lub pytań zawiera jedną odpowiedź poprawną. Pozostałe zagadnienia lub pytania mogą zawierać więcej niż jedną odpowiedź poprawną.

§ 18. 1. Test umiejętności przeprowadza komisja, składająca się z co najmniej 3 osób, powoływana przez dyrektora jednostki przeprowadzającej ten test.

2. Zagadnienia, pytania i możliwości odpowiedzi są umieszczane na jednostronnie zadrukowanych arkuszach testu umiejętności opatrzonych pieczęcią jednostki przeprowadzającej test umiejętności.

3. Z przebiegu testu umiejętności sporządza się protokół, który podpisują członkowie komisji przeprowadzającej ten test. W protokole odnotowuje się:

- 1) imię (imiona) i nazwisko wnioskodawcy;
- 2) nazwę i adres jednostki przeprowadzającej test umiejętności;
- 3) datę przeprowadzenia testu umiejętności;
- 4) wynik testu umiejętności;
- 5) skład komisji.

§ 19. 1. Ocenę testu umiejętności przeprowadza się w terminie 14 dni od dnia przeprowadzenia tego testu.

2. Odpowiedzi lub rozwiązania zagadnień i pytań są punktowane.

3. Oceny testu umiejętności dokonuje komisja przeprowadzająca test umiejętności, uwzględniając następujące kryteria:

- 1) za każdą prawidłową odpowiedź na zagadnienie lub pytanie niemające charakteru opisowego ustala się jednakową liczbę punktów, z tym że w przypadku gdy więcej niż jedna odpowiedź jest prawidłowa, dla uzyskania punktów za takie zagadnienie lub pytanie należy wskazać wszystkie poprawne odpowiedzi;
- 2) za każde prawidłowe rozwiązanie zagadnienia lub pytania o charakterze opisowym ustala się jednakową liczbę punktów.

4. Kryteria oceny testu umiejętności, o których mowa w ust. 3, są dostępne dla wnioskodawcy w jednostce przeprowadzającej ten test oraz są umieszczane na arkuszu testu umiejętności.

5. Test umiejętności uważa się za złożony z wynikiem pozytywnym, gdy wnioskodawca otrzyma więcej niż 66% punktów możliwych do uzyskania.

§ 20. Wynik testu umiejętności komisja przeprowadzająca ten test przekazuje wnioskodawcy oraz organowi prowadzącemu postępowanie w terminie 3 dni od dnia ustalenia wyniku testu umiejętności.

§ 21. 1. Nieprzystąpienie do testu umiejętności w wyznaczonym terminie bez usprawiedliwienia uznaje się za odstąpienie wnioskodawcy od testu umiejętności.

2. W przypadku nieprzystąpienia do testu umiejętności z usprawiedliwionej przyczyny wnioskodawca może zwrócić się do organu prowadzącego postępowanie z umotywowanym wnioskiem o ponowne wyznaczenie terminu testu umiejętności.

3. Oceniając przyczynę usprawiedliwiającą nieprzystąpienie przez wnioskodawcę do testu umiejętności, organ prowadzący postępowanie kieruje się zasadami określonymi w przepisach o sposobie usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy.

4. W przypadku uznania nieprzystąpienia przez wnioskodawcę do testu umiejętności za usprawiedliwione organ prowadzący postępowanie wyznacza ponownie termin przeprowadzenia testu umiejętności.

§ 22. 1. W przypadku złożenia testu umiejętności z wynikiem negatywnym wnioskodawca w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyniku tego testu może wystąpić:

- 1) do komisji o weryfikację wyniku lub
- 2) do organu prowadzącego postępowanie z wnioskiem o ponowne przystąpienie do testu umiejętności w najbliższym terminie.

2. Do ponownego przystąpienia do testu umiejętności przepisy § 13–21 i § 24 stosuje się odpowiednio.

§ 23. 1. Obliczenia kosztów związanych z odbywaniem przez wnioskodawcę stażu adaptacyjnego dokonuje jednostka nie później niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia tego stażu, na podstawie rzeczywistych wydatków, które będą ponoszone przez jednostkę, ustalonych z uwzględnieniem programu i czasu trwania stażu adaptacyjnego, niezbędnych wydatków związanych z wyposażeniem wnioskodawcy w pomoce metodyczne i dydaktyczne oraz wynagrodzenia opiekuna stażu adaptacyjnego.

2. Wnioskodawca wnosi opłatę z tytułu kosztów, o których mowa w ust. 1, w równych ratach miesięcznych płatnych z góry do 10. dnia każdego miesiąca za dany miesiąc, na rachunek bankowy wskazany przez dyrektora jednostki.

3. Opłata, o której mowa w ust. 2, może być za zgodą wnioskodawcy wyrażoną na piśmie potrącana z jego wynagrodzenia z tytułu umowy.

4. W przypadku rezygnacji wnioskodawcy z odbywania stażu adaptacyjnego opłata, o której mowa w ust. 2, nie podlega zwrotowi.

5. W przypadku gdy staż adaptacyjny nie odbędzie się z przyczyn leżących po stronie jednostki, opłata, o której mowa w ust. 2, podlega zwrotowi na wskazany przez wnioskodawcę rachunek bankowy.

§ 24. 1. Obliczenia kosztów związanych z przeprowadzeniem testu umiejętności dokonuje jednostka przeprowadzająca ten test, nie później niż na 14 dni przed dniem przeprowadzenia testu umiejętności, na podstawie rzeczywistych wydatków, które będą poniesione przez tę jednostkę, ustalonych z uwzględnieniem wydatków związanych z wynagrodzeniem osób opracowujących test umiejętności, wynagrodzeniem członków komisji przeprowadzającej test umiejętności oraz wydatków związanych z organizacją testu umiejętności.

2. Wnioskodawca, przed terminem przeprowadzenia testu umiejętności, wnosi opłatę z tytułu kosztów, o których mowa w ust. 1, na rachunek bankowy wskazany przez dyrektora jednostki przeprowadzającej ten test.

3. Przystępując do testu umiejętności, wnioskodawca okazuje dowód dokonania opłaty, o której mowa w ust. 2.

4. W przypadku odstąpienia od testu umiejętności opłata, o której mowa w ust. 2, nie podlega zwrotowi.

5. W przypadku usprawiedliwionego nieprzystąpienia do testu umiejętności wniesioną opłatę, o której mowa w ust. 2, zalicza się na poczet opłaty z tytułu kosztów przeprowadzenia testu umiejętności w terminie, o którym mowa w § 21 ust. 4.

6. W przypadku gdy test umiejętności nie odbędzie się z przyczyn leżących po stronie jednostki przeprowadzającej test umiejętności, opłata, o której mowa w ust. 2, podlega zwrotowi na wskazany przez wnioskodawcę rachunek bankowy.

§ 25. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.³⁾

Minister Edukacji Narodowej: *A. Zalewska*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2009 r. w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania o uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 421), które utraciło moc z dniem 1 stycznia 2017 r. na podstawie art. 87 pkt 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 65).